

CE solicita statelor membre modernizarea sistemelor de venit minim, pentru combaterea saraciei si promovarea ocuparii fortei de munca

Comisia Europeana a invitat miercuri statele membre sa isi modernizeze sistemele de venit minim, ca parte a angajamentului constant de a reduce saracia si excluziunea sociala în Europa.

Propunerea de recomandare a Consiliului privind un venit minim adecvat care sa asigure incluziunea activa prezinta modalitatile prin care statele membre isi pot moderniza sistemele de venit minim pentru a le face mai eficiente, cu scopul de a-i ajuta pe oameni sa iasa din saracie, promovând în acelasi timp integrarea pe piata muncii a persoanelor care pot lucra.

Venitul minim reprezinta plati în numerar care vin în ajutorul gospodariilor unde acest sprijin este necesar pentru a reduce decalajul în materie de venit pâna la un anumit nivel, pentru a plati facturile si pentru a avea o viata demna. Acest sprijin este deosebit de important în perioade de recesiune economica, deoarece contribuie la atenuarea scaderii veniturilor gospodariilor din care fac parte persoanele cu cea mai mare nevoie de ajutor, contribuind astfel la o crestere durabila si favorabila incluziunii. Platile sunt, în general, completate de prestatii în natura care ofera acces la servicii si de stimulente specifice pentru accesul pe piata fortei de munca. Astfel, sistemele de venit minim nu sunt un instrument pasiv, ci actioneaza ca o rampa de lansare pentru îmbunatatirea perspectivelor în materie de incluziune si de ocupare a fortei de munca. Sistemele de venit minim bine concepute asigura un echilibru între reducerea saraciei, stimularea muncii si mentinerea unor costuri bugetare sustenabile.

Propunerea va contribui la atingerea obiectivelor sociale ale UE pentru 2030 legate de reducerea numarului de persoane expuse riscului de saracie sau excluziune cu cel puțin 15 milioane, astfel cum se prevede în Planul de actiune privind Pilonul european al drepturilor sociale. Totodata, ea va ajuta statele membre sa atinga obiectivul ca cel puțin 78% din populatia cu vârste cuprinse între 20 si 64 de ani sa aiba un loc de munca.

Venitul minim si plasele de siguranta sociala trebuie sa includa suficiente stimulente si masuri de sprijin adresate beneficiarilor care pot lucra pentru ca acestia sa se reintegreze pe piata fortei de munca. Scopul lor ar trebui asadar sa fie si acela de a contribui la valorificarea deplina a potentialului tranzitiei verzi si al tranzitiei digitale, prin sustinerea tranzitiilor de pe piata fortei de munca si a participarii active a persoanelor defavorizate.

Avantajele sociale si economice ale plaselor de siguranta sociala adecvate si specifice au devenit si mai importante în timpul aplicarii masurilor de izolare în contextul pandemiei de COVID-19. Venitul minim adecvat este foarte relevant în contextul actual al cresterii preturilor la energie si al inflatiei ca urmare a invadarii Ucrainei de catre Rusia, deoarece masurile privind veniturile pot fi directionate în mod specific catre grupurile vulnerabile.

"Sistemele de protectie sociala contribuie la reducerea inegalitatilor si a diferentelor sociale. Ele asigura o viata demna pentru cei care nu pot munci, iar pe cei care pot îi încurajeaza sa revina în câmpul muncii. Într-o perioada în care multi oameni au dificultati în a face fata cheltuielilor de zi cu zi, va fi important ca, în aceasta toamna, statele membre sa isi modernizeze plasele de siguranta sociala, prin adoptarea unei abordari bazate pe incluziune activa, pentru a veni în sprijinul celor care au cea mai mare nevoie de ajutor. Acesta este modul în care putem combate saracia si excluziunea sociala si ajuta un numar mai mare de persoane sa isi gaseasca un loc de munca în aceasta perioada dificila", a declarat Valdis Dombrovskis, vicepresedinte executiv pentru o economie în serviciul cetatenilor.

La rândul sau, comisarul pentru locuri de munca si drepturi sociale, Nicolas Schmit, a afirmat ca, în prezent, în UE, cel puțin una din cinci persoane este expusa riscului de saracie si de excluziune sociala.

"Sistemele de venit minim exista în toate statele membre, însa din analiza efectuata rezulta ca ele nu sunt întotdeauna adecvate, nu includ toate persoanele aflate în dificultate sau nu le motiveaza sa se întoarca pe piata fortei de munca. În contextul cresterii costurilor de trai si al incertitudinii, trebuie sa ne asiguram ca plasele noastre de siguranta sunt la înaltimea acestei provocari. Trebuie sa acordam o atentie deosebita reintegrării tinerilor pe piata fortei de munca inclusiv prin sprijin pentru venit, astfel încât acestia sa nu fie blocati într-un cerc vicios al excluziunii", a precizat Nicolas Schmit.

Propunerea de recomandare a Consiliului prezentata miercuri ofera statelor membre orientari clare cu privire la modalitatile de a asigura eficacitatea sistemelor lor de venit minim în combaterea saraciei si promovarea incluziunii active în societate si pe pietele fortei de munca.

Statelor membre li se recomanda sa asigure un sprijin mai adecvat pentru venit si sa stabileasca nivelul sprijinului pentru venit printr-o metodologie transparenta si solida. În paralel cu asigurarea unor stimulente pentru munca, sa faca în asa fel ca sprijinul pentru venit sa reflecte treptat o serie de criterii de adecvare. Statele membre ar trebui sa atinga un nivel adecvat al sprijinului pentru venit pâna cel târziu la sfârșitul anului 2030, protejând în acelasi timp sustenabilitatea finantelor publice.

De asemenea, se recomanda statelor membre sa revizuiasca si sa ajusteze anual, daca este necesar, nivelul sprijinului pentru venit, sa îmbunatateasca gradul de acoperire si de utilizare a venitului minim. Criteriile de eligibilitate ar trebui sa fie transparente si nediscriminatorii. De exemplu, pentru a promova egalitatea de gen si independenta economica, în special pentru femei si pentru adultii tineri, statele membre ar trebui sa faciliteze primirea de sprijin pentru venit per persoana, si nu per gospodarie, fara a mari neaparat nivelul global al prestatiilor per gospodarie. În plus, sunt necesare masuri suplimentare pentru a asigura utilizarea venitului minim de catre gospodariile monoparentale, conduse în principal de femei.

Procedurile de depunere a cererilor ar trebui sa fie accesibile, simplificate si însoțite de informatii usor de înțeles. Decizia privind cererea de venit minim ar trebui sa fie emisa în termen de 30 de zile de la depunere, cu posibilitatea revizuirii deciziei.

Sistemele de venit minim ar trebui sa fie reactive în fata crizelor socio-economice, de exemplu prin introducerea unei flexibilitati suplimentare în ceea ce priveste eligibilitatea.

În plus, se recomanda statelor membre sa îmbunatateasca accesul la piete ale fortei de munca favorabile incluziunii si sa îmbunatateasca accesul la servicii esentiale si de facilitare. Masurile de activare ar trebuie sa ofere suficiente stimulente pentru (re)insertia pe piata fortei de munca, cu un accent deosebit asupra sprijinirii adultilor tineri.

Sistemele de venit minim ar trebui sa ajute oamenii sa își gaseasca un loc de munca si sa îl pastreze, de exemplu, prin educatie si formare favorabile incluziunii, sprijin pentru plasament pe piata muncii, sprijin post-plasament si mentorat.

Ar trebui sa fie posibil sa se combine sprijinul pentru venit cu veniturile obtinute din munca desfasurata pentru intervale mai scurte, de exemplu în timpul perioadei de proba sau al stagiilor.

Beneficiarii ar trebui sa aiba acces efectiv la servicii de facilitare de calitate, cum ar fi asistenta (medicală), formarea si educatia. Persoanele aflate în dificultate ar trebui sa beneficieze de servicii de incluziune sociala, cum ar fi consilierea si îndrumarea. În plus, beneficiarii ar trebui sa aiba acces efectiv permanent la servicii esentiale, cum ar fi energia.

CE recomanda statelor membre sa promoveze sprijinul individualizat si sa îmbunatateasca eficacitatea guvernantei plaselor de siguranta sociala la nivelul UE, la nivel national, regional si local, precum si a mecanismelor de

monitorizare si de raportare.

Statele membre ar trebui sa efectueze o evaluare individuala, multidimensionala a nevoilor, pentru a identifica obstacolele cu care se confrunta beneficiarii în ceea ce priveste incluziunea sociala si/sau gasirea unui loc de munca si sprijinul necesar pentru îndepartarea lor.

Pe aceasta baza, în termen de cel mult trei luni de la accesarea venitului minim, beneficiarii ar trebui sa primeasca un plan de incluziune care sa defineasca obiective comune, un calendar si un pachet de sprijin adaptat pentru atingerea acestui obiectiv.

Este disponibila finantare din partea UE pentru a sprijini statele membre sa îsi îmbunatateasca sistemele de venit minim si infrastructura sociala prin reforme si investitii.

Tot miercuri, Comisia a prezentat o comunicare referitoare la o mai buna evaluare a impactului distributiv al reformelor statelor membre. Aceasta ofera orientari pentru o mai buna directionare a politicilor într-un mod transparent, astfel încât sa contribuie la combaterea inegalitatilor existente si sa tina seama de impactul asupra diferitelor zone geografice si grupuri de populatie, cum ar fi femeile, copiii si gospodariile cu venituri mici. Comunicarea cuprinde orientari privind domeniile de politica, instrumentele, indicatorii, calendarul, datele si diseminarea evaluarii. Orientarile prezentate miercuri sunt relevante pentru statele membre inclusiv în ceea ce priveste elaborarea sistemelor de venit minim.